Budoucnost TLS certifikátů

přichází další doba zkracování

Petr Krčmář

16. března 2025

O mně

- linuxák od roku 1998
- správce serverů
- lektor a konzultant
- šéfredaktor Root.cz
- člen vpsFree.cz
- organizátor LinuxDays
- můj web je petrkrcmar.cz

ROOT.CZ vpsFree.cz

Pár slov o certifikátech

Problém: důvěryhodné předání klíče

- šifrovat bezpečně asymetrickou šifrou umíme
- protistrana je pro nás ale neznámá
- autentizace stejně důležitá jako silná šifra
- bez ní se kdokoliv může vydávat za kohokoliv
- problém důvěryhodného předání veřejného klíče
- nastupují autority: důvěryhodní prostředníci
- ověří žadatele, vystaví certifikát

EVROPSKÁ UNIE
ČESKÁ REPUBLIKA
CESTOVNÍ
PAS
EVROPSKÁ UNIE
ČESKÁ REPUBLIKA
CESTOVNÍ
PAS
EVROPSKÁ UNIE
ČESKÁ REPUBLIKA
CESTOVNÍ
PAS
EVROPSKÁ UNIE
ČESKÁ REPUBLIKA
CESTOVNÍ
PAS

Certifikát je internetový pas

- pas propojuje fotografii obličeje se jménem
- certifikát propojuje doménové jméno s veřejným klíčem
- server se prokazuje: toto je potvrzení o mém klíči
- pas vystavují jen důvěryhodné státy
- certifikáty vystavují důvěryhodné autority
- celník ověří totožnost na základě dokumentu známého státu
- prohlížeč ověří identitu na základě dokumentu známé autority
- důvěryhodné autority a jejich klíče jsou předinstalované v software
- to celé ↑ se jmenuje PKI (Public Key Infrastructure)

Co je to certifikát?

- **veřejný** dokument, který obsahuje hlavně:
  - jméno autority
  - doménová jména
  - veřejný klíč žadatele
  - datum platnosti
  - podpis autority
  - a další
- elektronický podpis = nezfalšovatelné
- ověříme pomocí známého veřejného klíče v software
- certifikát **není tajemstvím**, chráníme privátní klíč

Řetězec důvěry

- software zná kořenové certifikáty s veřejným klíčem autority
- od serveru dostane řetězec – delegace pravomocí autority
- certifikáty se musí vzájemně potvrzovat
- konečný certifikát potvrzuje identitu žadatele (serveru)
- zároveň obsahuje veřejný klíč
- identita je potvrzena, klíč předán protistraně
- komunikace může začít
- existuje asi 1000 důvěryhodných CA
- ve skutečnosti je to asi 60 firem
- nedodání mezilehlých → velmi častá chyba

O revokacích

Předčasné zneplatnění

- někdy potřebujeme předčasně zneplatnit certifikát
  - unikl nám soukromý klíč
  - prodali jsme doménu
  - chceme změnit algoritmus
  - v certifikátu jsou chyby
  - ztratili jsme důvěru v autoritu
  - chyba autority – třeba chybná vystavení
- musíme tedy provést **revokaci** – oznámit dřívější neplatnost
  - ještě před vypršením obvyklé platnosti v certifikátu
  - oznamujeme všem, že tenhle certifikát neplatí
  - klient musí informaci dostat a zařídit se podle ní
- problém: jak informaci bezpečně zveřejnit?
  - klient ji musí dostat včas
  - zároveň ho to nesmí příliš zatěžovat
  - nesmějí unikat data, kdo se kam připojuje

CRL

- Certificate Revocation List – seznamy revokovaných certifikátů
- historicky první způsob revokace (květen 1999)
- autorita zveřejňuje seznam **všech** zneplatněných certifikátů
  - seznam obsahuje informace o certifikátech a je podepsaný klíčem autority
  - klient si seznamy pravidelně stahují od autorit
- **neškáluje** to – certifikátů přibývá a seznamy rostou
  - CRL se všemi certifikáty od Let’s Encrypt by měl 8 GB
  - tohle nechcete pravidelně stahovat na mobilu

OCSP

- Online Certificate Status Protocol – zjišťování stavu certifikátu
- modernější varianta (únor 2002)
- autorita provozuje **odpovídače** (responder), kterých se ptáme
  - odpovědí je stav certifikátu: platný, neplatný nebo neznámý
  - doplněna je platnost odpovědi mezi 8 hodinami a 10 dny
- když je ale odpovídač **nedostupný** – zamítnout či ignorovat?
  - zamítnutí dává prostor k DoS a zhoršuje chyby
  - ignorování umožňuje útočníkovi OCSP obejít
  - většina klientů ale ignoruje
- problémy se soukromím – klienti předávají informace autoritě
  - informaci může zjišťovat sám server (OCSP stapling)
  - ostatní problémy ale zůstávají

Další varianty

- existují další návrhy alternativních řešení
  - nejsou ale rozšířené mezi klienty
- CRLite
  - „komprese“ informací pomocí Bloomova filtru
  - provozovatel posbírá CRL a udělá menší verzi
- Let’s Revoke
  - autorita vytvoří bitovou mapu certifikátů
  - uživatelé si ji stahují nebo jim je autorita posílá

Revokace jsou rozbité

- revokace jsou prostě **rozbité**
- neexistuje způsob, jak spolehlivě dostat informace k uživatelům
- Chrome má vlastní způsob, sám si distribuuje seznamy
  - nejsou tam ale všechny, jen výběr těch důležitých
- jiným řešením je krátká platnost certifikátů
  - dlouhodobý trend = postupné zkracování platnosti
- Let’s Encrypt před deseti lety přišel s 90 dny
  - tenkrát naprosto předběhl dobu

CA/B Fórum

- Certification Authority Browser Forum nebo CA/Browser Forum
- **dobrovolné** komunitní konsorcium organizací spojených s PKI
  - certifikační autority (57 členů)
  - tvůrci software s podporou PKI (13 členů)
  - asociace (9 členů)
  - ostatní (26 členů)
- založeno 2005, vytváří směrnice pro práci s TLS certifikáty
- skládá se z pracovních skupin
  - serverová pracovní skupina – základní pravidla
  - skupina pro podepisování kódu
  - S/MIME – podepisování elektronické pošty
- jde o nastavení jednotných pravidel napříč trhem
  - vše je ale dobrovolné a jde o důvěru
  - tvůrci prohlížečů mají typicky silnější slovo

Platnost v minulosti

Pravěk aneb deset a více let

- v pradávných dobách nebylo nastaveno **žádné omezení**
- v roce 2008 vystavovaly autority certifikáty klidně na deset let
- první omezení přišlo v roce **2012**
  - CA/B Fórum se dohodlo na platnosti 60 měsíců
  - prohlížeče nepřijímaly certifikáty s delší platností
- tato změna ale není retroaktivní (zpětně účinná)
  - to platí i pro další podobné úpravy
  - starší certifikáty tedy platí i dál
  - klidně dalších deset let či více
- autority ale nesmějí antedatovat vydávání certifikátů
  - byla u toho přistižena autorita WoSign – přišla o důvěru

Na tři a dva roky

- už v roce **2015** byla znovu hranice stanovena na 39 měsíců
  - tedy na tři a čtvrt roku
- v roce 2017 byl podán návrh na další zkrácení
  - návrh počítal s 398 dny, tedy pouhým rokem a jedním měsícem
  - neprošel, prakticky všechny autority byly proti (krom Let’s Encrypt)
- později v roce 2017 prošel návrh na 825 dnů – pro byli všichni
  - zkrácení na dva a čtvrt roku
  - vstoupil v platnost v březnu **2018**

Jeden rok

- původní návrh z roku 2017 se ale vracel
- v roce 2019 byl podán znovu – pro jen třetina
  - některé autority ale začaly zkracovat dobrovolně
- v roce **2020** do toho ale sekl Apple a rozhodl sám
  - od 1. září 2020 omezí Safari platnost na 398 dnů
  - ostatní tvůrci prohlížečů se pak samozřejmě přidali
- v září 2020 pak tuto změnu zavedlo do požadavků i CA/B Fórum
  - tomu se říká sebenaplňující se proroctví
- tak to máme doposud
  - certifikát může mít maximální platnost rok a měsíc

Další zkracování

Už se to vaří

- Google už delší dobu hlásá chuť na další zkrácení
  - chce tím řešit problémy s revokacemi
  - zároveň ulehčit obrovským databázím Certificate Transparency
- původně chtěl navrhnout postupné zkrácení na 90 dnů
- může to docela dobře **protlačit silou**
  - ostatní tvůrci prohlížečů (Apple, Mozilla, Microsoft) se přidají
  - pak se to už jen dodatečně schválí
- Google měl návrh podat v září/říjnu 2024
- nakonec to neudělal, ale zařídil to někdo jiný

Apple opět na scéně

- návrh podal Apple, 9. října 2024
  - přidala se k němu autorita Sectigo (dříve Comodo)
- návrh počítá s **postupným** zkracováním platnosti
  - po 15. září 2025 maximální platnost 200 dnů
  - po 15. září 2026 maximální platnost 100 dnů
  - po 15. dubnu 2027 maximální platnost 45 dnů
- tento návrh je pozvolnější, ale nakonec přísnější
  - proti původnímu návrhu se má dojít na poloviční platnost
  - to by ovlivnilo i Let’s Encrypt, který má 90 dnů

Jak a kdy to tedy bude?

- návrh se chvíli diskutoval a padaly drobné úpravy
- aktuální stav návrhu je vidět na GitHubu
- další diskuse už ale neprobíhá
- předpokládá se, že v této podobě bude návrh předložen k hlasování
- výsledek hlasování bude záviset na hlasech autorit
  - autorita Sectigo stále tvrdí, že bude hlasovat pro
- možná ještě letos zkrátíme na **200 dnů**

Dobrovolně ještě kratší

Let’s Encrypt

- projekt EFF, Mozilla Foundation, Akamai a Cisco Systems
- představena v listopadu 2014, beta od prosince 2015
- od dubna 2016 v ostrém provozu
- Let’s Encrypt to dělá jinak
  - **zdarma** – stačí vlastnit doménu/ovládat server
  - **automaticky** – vše vyřídí stroje mezi sebou
  - **průhledně** – od začátku všechny certifikáty zveřejňuje
  - **otevřeně** – protokol i software jsou otevřené

Let’s Encrypt

- projekt EFF, Mozilla Foundation, Akamai a Cisco Systems
- představena v listopadu 2014, beta od prosince 2015
- od dubna 2016 v ostrém provozu
- Let’s Encrypt to dělá jinak
  - **zdarma** – stačí vlastnit doménu/ovládat server
  - **automaticky** – vše vyřídí stroje mezi sebou
  - **průhledně** – od začátku všechny certifikáty zveřejňuje
  - **otevřeně** – protokol i software jsou otevřené
- provoz stojí 3 miliony dolarů ročně
- přispějte na provoz, pokud můžete

ROOT.CZ vpsFree.cz

Platnost u Let’s Encrypt

- od začátku platnost certifikátu 90 dnů
  - možno až 100 doménových jmen v SAN
  - umí wildcard (ale jen DNS ověření)
- vždy deklarovala, že bude spíše zkracovat
  - nutí tím uživatele automatizovat
  - je to levnější, bezpečnější, stabilnější

Šest dnů

- Let’s Encrypt na letošní rok plánuje **šestidenní** certifikáty
  - dobrovolně o ně můžete požádat přes ACME
  - výchozí zůstane stále 90denní certifikát
- umožní to podpora „profilů“
  - možnost nastavit různé vlastnosti certifikátů
  - zatím varianty: classic, tlsserver a shortlived
- v únoru byl vystaven první testovací krátkodobý certifikát
  - v dubnu se zapojí vybraní testeři, ke konci roku pro všechny
- tyto certifikáty bude možné vystavit i na veřejné **IP adresy**
  - ale jen přes HTTP nebo ALPN, pochopitelně ne přes DNS
  - hodí se třeba pro DDR (Discovery of Designated Resolvers)

Odkazy

- Certifikát na tři roky už si nepořídíte, maximální platnost se zkrátila na dva
- Zkrácení platnosti certifikátů na 13 měsíců se nekoná, autority jsou proti
- Maximální délka platnosti HTTPS certifikátů bude zkrácena na 1 rok
- Google chce omezit platnost certifikátů na 90 dnů, změna zřejmě přijde brzy
- Let’s Encrypt příští rok nabídne certifikáty se šestidenní platností
- Let’s Encrypt bude vystavovat certifikáty na IP adresy
- Let’s Encrypt představil možnost výběru profilu certifikátu v protokolu ACME

Otázky?

Petr Krčmář
petr.krcmar@iinfo.cz